

Állatvédelem.

Havi közlemények az állatvédelem és állatgondozás köréből.
(Az „Országos Állatvédő Egyesület“ hivatalos közlönye.)

Szerkeszti:	Szerkesztőség és kiadóhivatal:	Kiadja:
Monostori Károly.	Budapest, VII. Nefelejts-utca 14.	Grimm Gusztáv.

— Megjelenik minden hó 20-ikán. —

Előfizetési ár egy évre 4 korona. Egyesületi tagoknak 2 korona.

Ezen lap közleményeinek ufánnymását nemcsak szívesen megengedjük, hanem fiztelettel kérjük is.

Etlényi Lajos †

Az országos állatvédő egyesület alelnöke, Etlényi Lajos ur, f. é. november hó 18-án 74 éves korában elhunyt.

Etlényi azok közé tartozott, akik a hazai állatvédelmi ügy úttörő gárdáját képezték. Mint többen a kiválók közül, ő sem riadt vissza sem a szellemi, sem az anyagi áldozattól, mikor ezen humanus ügy érdekéről volt szó.

Utóbbi időben csendes visszavonultságban élt, de bizonyos, hogy az állatvédelem nemes ügyének utolsó leheletéig hive maradt.

Az egyesület lelkes, kiváló pártfogót s ki-magasló ügybarátot veszített benne, s önmagát is megtisztelte, mikor e jeles tagja temetésén testületileg részt vett.

A gyászos házban egyébiránt Dr. Szalkay Gyula tanár, az orsz. állatvédő egyesület tagja és volt igazgató-titkárja emelkedett hangú szép beszédet mondott, az egyesület pedig az özvegyhez részvét iratot intézett. Etlényi emlékezete tisztelt lesz mindenkor az egyesület előtt.

Az állat egészsége megóvásának főbb szabályai.

Nem lehet eltagadni, hogy minden tekintetben előnyösebb állatainkat a betegségektől védeni és mególtalmazni, mint megbetegedésüket gondtalanul felidézve — gyógyítani.

Az állatok egészsége fentartásának főbb szabályait a következő 10 rövid pontba lehet összefoglalni.

1. Gondoskodj arról, hogy állataid folytonosan sok és jó levegőben legyenek. E célból tartsd azok tartózkodási helyét tisztán, szellőztesd gyakran, mert a romlott levegő betegségeket fel is idézhet s a fertőző nyavalyák elterjedését elősegíti.

2. Tartsd tisztán az állatok testét is, mert a tisztaság fele egészség, s minden állat mindenben jobban hasznosít, ha tiszta, mint ha szennyes.

3. Etesd rendszeren, mert igen sok állat betegszik meg a túl kevés vagy túl sok és a nem rendes időben nyújtott eleségtől.

4. Óvakodj rossz, romlott takarmány nyújtásától, mert ez leghamarább megárt az állatnak, s ha az emésztő készüléke megbetegszik, egyéb szerveit is baj érheti.

5. Igyekezz hát, hogy takarmányaid meg ne romoljanak, el ne penészedjenek, meg ne fagyjanak, rothadjanak s mérges növényeket sem a legelőn, sem az istállóban ne tartalmazzanak, mert az ilyenek evése után állatod menthetlenül el is pusztulhat.

6. Nyujts állataidnak elegendő, és tiszta, friss, jó vizet, arra azoknak elkerülhetlenül szükségük van, egészségük fentartásában az közre játszik, holott a rossz, fertőzött víz súlyos, veszedelmes bajokat okozhat.

7. A konyhasóra is szüksége van az állati szervezetnek; hetenkint legalább egyszer-kétszer azt is adj tehát a takarmányba keverve állataidnak, mert a só ízletesebbé is teszi az eleséget, sőt a kisebb mértékben netán rossz takarmányt javítja is, azonkívül pedig az emésztési folyamatra is előnyösen hat.

8. Véd meg lehetőleg állataidat a tulságos hidegtől, melegtől, léghuzamtól, hideg, kemény fekvő helytől, mert ezek a hatások u. n. meghűlési bajokat idézhetnek fel; ám de el ne kényeztesd állatodat, mert úgy még könnyebben betegszik.

9. Ne zsarold túl munkás állataidat, mert tevallod kárát mindenképen. A rendszeresen, mérsékelten, emberségesen használt, nem kinzott állat hosszasabban, jobban fog szolgálhatni téged, s a túlterhelésben meg nem hibásodva, el nem nyomorodva, örömdre is lesz, de nagyobb hasznot is hajt.

10. Kerüld el lehetőleg a beteg állatokkal való érintkezést, mert a magad állatja is befertőződhetik s ha baj adja elő magát állataid között, szakértő állatorvoshoz s ne kontár kuruzslóhoz fordulj. M.

Gyűjtés az Állatvédő-ház számára.

Az orsz. állatvédő-egyesület kérelmére a belügyminister ur f. évi 98222. sz. a. kelt leiratával megengedni méltóztatott, hogy az egyesület, tervbe vett Állatvédő-háza felépítésére, országszerte könyörödományokat gyűjthessen.

A tervbe vett ezen intézmény (melyre eddig 14600 korona gyűlt be), a következő főbb irányokban fogna működni:

1. Az intézet gazdátlan, kóbor, talált kutyákat gondozás alá vesz s ha nem sikerül azokat rövid idő alatt megfelelően s megbiz-

hatóan jól elhelyezni, akkor ez állatok az intézetben fájdalom nélkül kiirtatnak.

Az állatbarátnak, sajnos, nálunk még sokszor van alkalma látni, hogy eltévedt vagy elkergetett kutyák ázva-fázva s éhezve csatangolnak az utcán, nem egyszer kitéve utcai gyerkőczök üldöztetésének is. Az állatbarát eddig tanácstalanul és tétlenül volt kénytelen ezt a szomorú jelenetet végignézni, de ha az Állatvédő-ház létesül, ez a kérdés megoldást nyer. A nagyközönség is megszabadul eként attól a nem kicsinylendő veszélytől, a melyet gazdátlanul csatangoló kutyák az embereknek okozhatnak.

2. Az intézet átvessz mindennemű háziállatot, a melytől tulajdonosa szabadulni akar, vagy kénytelen, s az állat, ha a tulajdonos kívánja, személyes jelenlétében ingyen s fájdalom nélkül kiirtatik.

Sokszor megtörténik, hogy az állattulajdonos kénytelen állatján tudni. A legtöbb állattulajdonos irtózik attól, hogy a gyepmesternek adja át az ilyen állatot és a szakszerű kiirtással járó költségeket a szegény ember sokalja is, ezért azután az ilyen állatokat eddig a legtöbb esetben az utcán szabadon bocsátottak. A mi intézetünk ennek az anomáliának is elejét fogja venni.

3. Az intézet mindennemű háziállatot elfogad tartás, ápolás és gondozás céljából a tulajdonos költségére, tetszés szerint hosszabb vagy rövidebb időre.

Állattulajdonosoknak ez nagyon fontos körülmény. Sokszor megtörténik, hogy az állattulajdonos kénytelen hosszabb időre elutazni s nem tudja, hogy kedvencz kutyáját, madarát stb. hol helyezze el. Intézetünk mérsékelt ár fejében a legemberségesebb elbánásról biztosítja a feleket.

4. Az intézetben állandó állomás lesz a sérült lovak szállításához szükséges kocsi számára.

Az egyesületünk által 2000 koronáért készítettett állatmentő kocsi ugyan gyakrabban lesz igénybe véve, azonban ez még mindig nem tölti be teljesen hivatását. Még mindig megtörténik, hogy szerencsétlenül járt állatok napokig várnak segítségre; még mindig látni, hogy súlyos beteg lovakat lábón hajtanak, vagy legkínzóbb módon társzekéren szállítanak. Minden erőnkkel oda kell törekednünk, hogy a mentő-kocsihoz meg legyenek saját lovaink s okvetlenül rendelkezésünkre álljon a telefon. Egy második kocsi beszerzését már most tervbe vesszük.

5. Az intézettel kapcsolatban kocsis iskolát tervezünk.

A kevésbé iskolázott, hajtásban nem eléggé járatos s kevésbé ügyes kocsisok a fővárosban kész veszedelmet képeznek. Akár bérkocsiban, akár saját fogatán ül az ember, a kocsisok nagy részének megbízhatlansága folytán szinte életveszélynek van kitéve. Még rosszabbak az állapotok a fuvaros kocsisoknál; ide olyan emberek szegődnek el, akiknek alig van halvány fogalmuk kocsizásról, állatápolásról; ezek azután a legdurvább módon kinozzák, gyötrik a szegény állatokat. Intézetünk arra fog törekedni, hogy jóra való, használható és megbízható kocsisokat tanítson ki.

Ezek után egyesületünk összes tagjaihoz és a t. közönséghez azzal a kéréssel fordulunk, hogy ezen közhasznú intézet létesítéséhez pénzügyi adományokkal hozzájárulni sziveskedjenek. Hogy ez új intézet létesítése a praktikus szempontok figyelembevételével és a legnagyobb takarékoság mellett történik; hogy az intézet vezetése minden tekintetben példás és pontos lesz: e részben elég garantiát nyújt egyesületünk eddigi tevékenysége. Gyűjtő-ivekkel szívesen szolgálunk. Az adományokat kérjük postautalványon beküldeni, vagy irodánkban, (mely naponta 4—6-ig

van nyitva, VII. Nefelejts-u. 14. sz. a.) személyesen, nyugta átvétele mellett átadni. Levelező-lapon történt értesítés után szívesen küldjük pénzbeszedőnket Bpsten a házhoz is.

Budapest, 1901. deczember havában.

Az Országos Állatvédő Egyesület.

Követendő példa.

Komáromvármegye főispánja, ki egyszersmind a gazdasági egyesület elnöke is, a vármegyei községek előljáróihoz a következő felhívást intézte:

666/901. sz.

Község Előljáróságának.

A gazdaembernek évről-évre küzdelmesebb az élete, mindég több-több ellenség leselkedik fáradságos munkájának gyümölcsére, erősen megapasztván annak mennyiségét és gyakran minőségét is. Ilyen ellenségek legtöbbször a rovarok világából kerül ki, amelyek sokszor lehetetlenné teszik egyik-másik gazdasági termény termesztését, vagy egész vidékeket fosztanak meg a gyümölcstermelés áldásától.

Meg kell ragadni a gazdának minden lehetőséget arra, hogy a rovarpusztítás rettenetes csapását csökkentsék.

A rovarok elpusztításának fáradságos munkájában nagy segítségére van a gazdának a madárvilág, különösen az éneklő madarak, kell, hogy a gazda, ezen hasznos segítő társakat, a leg gondosabb védelembe vegye.

Felhívom azért a község előljáróságát, hogy mindent kövessen el arra, miszerént a tél beálltával, élelemkeresés végett a község közelében behuzódó hasznos madarak szokásos elfogdosása megakadályoztassék.

Szükségesnek tartom, hogy a községben, dob szó mellett figyelmeztessék a lakosságot arra, miszerént a hasznos madarak elfogása az 1894. XII. t. cz. 95. §. a) pontja értelmében, 100 koronáig terjedhető bírsággal büntetendő kihágást képez; és nagyon jónak tartanám, ha az előljáróság a községi tanítókat felkérné, hogy tanulóiknak a madárfogás vétséget megmagyaráznák.

Tudatom az előljárósággal, hogy egy alkalommal megkerestem a m. kir. kerületi csendőrpáncsnokságot kérvén, hogy a csendőrség, őrzései alkalmával, terjeszse ki figyelmét a hasznos madarak elfogdosásának megakadályozására.

Komárom, november hó 12.

Sárközy Aurél,

cs. és kir. kamarás, főispán, elnök.

Jótekonyság.

Akadnak emberek, amint az e lap multkori számából is kitűnik, akik az állatvédő egyesületeket törekvéseikben támogatni nem hajlandók *mindaddig, míg emberi nyomoruság is lesz e földön* (pedig az az idők végeig lesz!) mindaddig, míg az embervédelemre annyi ok van, mint jelenleg.

Beszélik és írják ezt versben és prózában emberek, egyedül az embervédelmet tartván humanizmusnak (emberséges-

ségnek) s álhumanizmusnak nevezvén azt, amivel az állatvédelemre is áldozó lelkek elárasztva vannak.

Ezek az urak feledik először is azt, hogy a részvét, irgalom, jó akarás, nemes cselekedet, jó tett, az marad mindig, akármely tárgyát vagy lényét érinti is az a mindenségnek, de aztán elhallgatják egyszersmind, hogy állatvédelmünk legkiválóbb apostolai, leghathatósabb szószólói és pártfogói, legelső rendü művelői, kivétel nélkül *mind emberbarátok, embervédők is*, ami nem is lehet más-kép, mert hiszen nem adott nekünk embereknek az alkotás két szívet, két lelket, hogy egyikkel *csak* emberek, másikkal *csak* állatok iránt érezzünk irgalmat, kegyelmet, részvétet, jóakaratot.

Külföldi igen számos példától eltekintve is, hazánkban pl. Rökk Szilárd, aki 100,000 koronás hagyatékával az állatvédelemre, legkimagaslóbb állatbarátnak bizonyult, egyszersmind a legkimagaslóbb emberbarátok egyike volt, aki az emberiség javát előmozdítandó, nyomorgók, elhagyottak könyeit letörlendő, tizszer annyit áldozott az ember-védelem oltárán.

És hát csak imént, e lap szeptemberi számában olvastuk, hogy gróf Andrassy Dénes és neje, kiknek neve a közjótékonyság terén szintén az elsők között áll, most már másodizben adakoztak az állatvédelem céljaira 4000, összesen tehát már 8000 koronát és százszor ennyinél is többet egyéb jótékonykezéltre, s nincs év, hogy pl. báró Kemény Árpádné nevét, akit az embert illető jótékonyság terén is ösmerünk, az állatvédelemre adakozók között jelentékenyebb összegekkel ott nem találjuk.

Ott van még egy egyszerű könyvárus, aki vagyonok fölött nem rendelkezik, de aki tisztességes polgári keresményéből el nem fecsérel oktalanul semmit, hanem áldoz abból nagy összegeket minden évben az állatvédelemre. Ehhez az egyszerű, aránylag szegény emberhez a szegény ügyefogyott, nyomorgó embertárs se kopogtat be *soha* eredménytelenül, sőt ez a „névtelen“ állatvédő és felesége felkutat és eltart nyomorgó családokat, szenvedő szerencsétleneket titokban.

És ott vannak *még szegényebb* „állatvédők“, akiknek anyagiak nem adattak, ezek szellemi vagyont áldoznak az ügynek, de nemes lelkükben ég az emberi szenvedések iránti szánalomnak lángja is, s ha csak már fillérekkel, vagy csak az általános humanizmus eszméinek hirdetésével, annak előbbvitelével, de lelkes, törhetlen munkásai az ember-védelemnek is.

Ne dobáljon hát senki követ azokra a jótékony emberekre, akiknek szívéhez, lelkéhez oda fér a magával jó tehetetlen, beszélni, kérni, panaszkodni képtelen, de szenvedő, de segítségre szorult állat is, s lássa be mindenki azt az elvitázhatlan tényt, hogy amiért valaki az állatvédelem oltárán áldozik, nem következés, hogy emberi szenvedésekkel és szükségekkel szemben hideg marad, sőt éppen ellenkezőleg: *már az állatokkal szemben is nemesen érző lélek, csak határozottabban érezi és átérti az emberi szenvedéseket s azokon segíteni jobban igyekszik, jobban képes, mint az, a ki fennen hangoztatja, hogy az állatvédelem álhumanizmus.*

A „kizárólagosan“ embert-védők ám csak haladjanak a maguk útján; szép, dicső ut az, és nemes a cél; mi állatvédők is hadd haladjunk a magunk nem kizárólagos, hanem kettős utunkon, mert az is szép, az is dicső s célja kettős lévén, még emberibb, még nemesebb, mint amaz. (Z. I.)

A repülő építőmesterek.

Irta: *K. Nagy Sándor.*

(Vége.)

A küldöttség nagy nehezen kieviczkelt a nádasból s a víz mellékén találkozott egy kis Barázdabillegetővel. Ő Méltósága megszólítással tün-tette ki:

— Hol jársz erre?

— Itt a fészke — válaszolt ez.

— Mind itt laktok?

— Nem bizony mi, mert többi atyámfiai nagyobb részt kis odvakban, kövek között, hasadékokban, gyökerek alatt, farakásokban tartózkodnak a családi öröm idejében, a legtöbb helyen a Vörösbegy szomszédságában.

— Nem tudnád megmondani, hogy merre van a Gyöngybagoly háza?

— Nem épít az sehol, hanem csak a várromok falára, tornyok belső párkányára, magtárak falára egy kis szemétre tojik.

— Hát a Kakuk merre lakik?

— Az a csavargó, az a sehonnai? — pattant fel nagy méreggel a kis Barázdabillegető. — Nem lakik az sehol, csak csavarog. Hogy tolonczolnák ki már kötött utlevéllel az egész Madárországból. Olyan, mint a bukott személy: itt is, ott is elhagyogatja prontyait. Belecsem-pészi tojásait az én házamba, az Ökörszem, Veresbegy és Poszáta házába. És annyira körmönfont gazember, becsukni való család, hogy ha az odvakban levő fészkeinkbe nem tud bejutni az ajtó kicsisége miatt, letojja tojásait a földre s aztán csőrébe veszi s az oduba beereszti.

A kis Barázdabillegető annyira izgatottságba jött, miként észre se vette, hogy a csáva göröngye, a melyen áll, csak úgy porzik hosszú farkának idegesen gyors billegtetése miatt — — ő Méltósága orra alá. De megbocsátható volt az ő méltó felgerjedése. Mert hiszen sokszor haltak már éhen az ő fiai is a falánk kakukfiak miatt.

Épen meg akarta ígérni ő Méltósága, hogy beszélni fog majd a belügyminiszterrel a Kakuk letelepítése, vagy kitolonczoltatása tárgyában, a midőn meglepte őt a falubeli madarak diszküldöttsége s meghívta látogatóba.

— Köszönöm, barátaim! — válaszolt ő Méltósága — de már nagyon kifogytam az időből s aztán a ti építkezéseitek a nélkül is ismeretek. Én bámulom a Gólya nagy bozontos fészket a háztetőn, a Fecske sáralkotmányát az eresz alatt, vagy a padlásán, kéményben, de hát mindezek nyilvánartásban vannak már a felsőbb helyeken.

— Nem erőltethetjük Méltóságodat — válaszolt a szónok, de arra az egyre mégis kérjük, kegyeskedjék bejönni a kertbe s legalább a Sárگا Rigó házat megtekinteni.

— Ezt szívesen — mondá Toll — mert a Rigók eddig is megleptek építészettükkel.

És beszállottak a kertbe, mely határos volt egy ritkás erdővel s a

határban egy magas vad cseresznyefa állott és a fa teteje felé a villás ágak között levő fészket akkor is igazgatta a pompás aranyárga ruhás Sárga Rigó vagy Aranyalminkó.

Köszöntötték egymást, hidegen és méltóságosan Toll és Sárga Rigó, tudván, hogy rangban nem állanak egymás alatt, vagy egymás felett. Előbb is Toll szólalt meg:

— Uram! hallottam dicsérni az ön kastélyának szépségét. Engedje meg, hogy megtekintsem.

— Kitétetésnek veszem — válaszolt Sárga Rigó — ha kegyes lesz Méltóságod nagybecsű figyelmére méltatni szerény hajlékomat. Lépjen be!

És Sárga Rigó kívül-belől megmutogatta az ő remek kastélyát, közben magyarázván annak építkezésmódját:

— Villás ágra, a villa tövébe van építve, finom rosttal és háncszalagokkal jól oda kötözve. Kívül kissé érdesnek látszik az apró fagyalyak és gaz miatt, de belül sok gond fordítottat a kényelemre, hogy az puha legyen, s butora a legfinomabb fűszálakból, apró pelyhekből áll s pókháló-szövettel be van vonva.

Ő Méltósága el volt ragadtatva s engedelmet kért Sárga Rigótól, hogy jegyzőkönyvébe valamit beírhasson s midőn ez meg volt, valóságos chinai udvariaskodások között vetek egymástól bucsut, sőt Sárga Rigó aranyos hintóját is felajánlotta ő Méltóságának, a mit ez a legszeretetre méltóbb nyájassággal utasított vissza, nem akarván kitenni magát az ellenzék azon gyanúsításának, hogy hivatalos eljárás közben magánemberektől szívességet fogad el. És így csak saját szárnyvonalán indult vissza hosszas távollét után a kormányépületbe.

Ő Méltósága az út fáradalmainak kipihenése után azonnal sietett benyújtani emlékiratát a kormányhoz a madár-építészet körül szerzett tapasztalatairól, a hol az a legnagyobb elismeréssel fogadtatott.

Néhány nap múlva a madár-kormány hivatalos lapjában a következő kitétetések jelentek meg:

„A repülő építőmesterek“ közül a nagy aranyérmes és műépítész czímet kapták az *Oszapó* vagy hosszú farku czinge és a *Nádi Rigó*, a kis aranyérmes és műépítész czímet kapták a *Szarka*, *Sárga Rigó*, *Éneklő Rigó*, *Fekete Rigó*, *Filemile*, *Pintyőke*, *Szürke Légykapó*, *Fecske*, *Gólya* és *Veres Gém*, — ezüst érmet kaptak: *Örgébics*, *Földi Rigó*, *Harkály*, *Fakopáncs*, *Csuszka*, *Királyka*, *Csalán csattogató*, *Poszáta*, *Vörösbegy*, *Füziike*, *Órvös Légykapó*... .

A milyen nagy örömet szerzett ez a hivatalos közzététel a kitétetetteknek, épen olyan elkeseredett hírlapi megrovásokra adott alkalmat. Az ellenzéki lapok felzudultak, hogy a kormány rosszul volt felvilágosítva egynémelyik építészről, némelyeket pedig ellenzéki hajlamaik miatt épen mellőzött. És harmadnapra az összes lapokban megjelent a következő nyilatkozat:

„Toll kormánybiztos ur ő Méltóságának. Helyben. Uram! ön bizonyára sajnálta bevezetni fényes czipőjét, azért nem látogatott el hozzám, a víz felett szabadon függő s lágyan ringó fészkeembe s így engem nem terjesztett fel kitétetésre. Nézze meg Méltóságod a Herman Ottó: „*Madarak haszna és kára*“ cz. könyvének 32-ik, és Chernel István: „*Magyarország madarai*“ cz. könyvének I. kötet 86-ik II. kötet 690-ik lapján bemutatott fészkemet s meg fog győződni róla, hogy mégis az én fészke a legmesteribb alkotás az összes madárfészkek között. Függő Czinge m. k.

A városi iskolás gyermekek állat- és természet- ismerete.

Kétségtelennek mondható, hogy a nagy városokban hazánkban is úgy áll a dolog, a hogy abban a statistikában, amelyet nemrég egy hamburgi tanító gyűjtött. E tanító iskolájának 10—16 éves 120 gyermeke közül nem látta a szántási műveletet soha 49; juhnyáját nem látott 58; ibolyát a szabad talajban 70; fülemüle énekét nem hallott 90; naplementet nem látott 39; a nap felkeltét nem látta 89. stb. Ki is jelenti e tanár, hogy: a tanulók ismerik a színházat, concertet, kiállításokat, muzeumokat, bazárokat, áruházakat, szóval a kultura, a fényűzés intézményeit és tárgyait, de a minden kulturák alapjáról, a természet életéről, berendezéséről, tárgyairól, élő lényeiről fogalommal se bírnak.

Látnak szakácsművészeti kiállításokat is, de hogy a mindennapi kenyér hogy készül, azt nem tudják. Menázsériák, állatkertek fenevadjainak produkciói, azok etetése nagy gyönyörűséget okoz nekik, ám hiába kérdeznének tőlük, hogy miképen táplálja pl, a fecske a fiait; hogy iszik a veréb; miért hasznos az egyik állat, miért káros és mennyiben nem hasznos a másik; hogy kell hát a káros emberségesen irtani, s hogyan kell a hasznost védeni, stb.

A növény- és állatvilág s a természet egyéb tárgya, jelensége, jelentősége stb. felől legfeljebb szavai vannak az ilyen iskolás gyermeknek, de nézete arról nincs, s így fogalma, ítélete sincs. Végig tud kinlódni a térképen a legsötétebb Afrikában; tudja e világrész főbb hegyeit, folyóit, városait, de nem tudja, hogy mi az a tej, a mit iszik; mi az a méz, tojás, amit eszik; mi az a gyapju. amibe takarózik! Hogyan volna hát képes az állatokat pl. ismerni, hasznukért becsülni, szeretni, gondozni, óvni, védeni.

Nem is lehet eléggé a tanítók lelkére kötni, hogy ily irányban igyekezzenek többet vinni a serdülő gyermekbe, nem csak az ismeretbővítés, hanem a lelkület-nemesítés szempontjából. *Tanítónő.*

Karácsonyi történet.

(J. Krausz nyomán írta Monostori M.)

Avval kezdem, hogy már csak egy pár nap volt hátra a karácsonyi szent ünnepekig.

Csunya, fagy-olvadó, locs-pocs idő volt, és már sötétedett, mikor az apró gyerek-sereg az iskolából hazafelé igyekezett.

A házfedelek ereszeről mint valami üvegnyársak lógtak le a csepegő jégcsapok s az utat bokáig érő jeges sár lepte el.

Ebben a szutyakos időben totyogott hazafelé a Kántor Imréné csöpsége, a kis Bözsike is, a maga vékonyka czipőjében, de jól beburkolva egy kendőbe úgy, hogy abból csak a két nagy szeme, és a hideg szélről pirosra festett orrocskája látszott ki; azaz hogy a kendőhajtásból még a könyve és a palatáblája is.

Utja, mint máskor, most is az urasági tisztartóék portája előtt vezetete el, a hol rendszerint egy nagy fehér szelindek kutya, a Bodri szaladt elébe.

Ez az állat igaz vonzalmat érzett az apró leányka iránt: iskolába menet, iskolából jövet hozzá szegődött, elkísérte jó darabig, aztán mikor

Bözsi az eb nagy bozontos fejét megsimogatva azt mondta, hogy: Nő, most eredj vissza Bodri, hát az megfordult s vissza-vissza nézegetve szépen hazatért.

Most is örvendezve, farkát csoválgatva szaladt a kutya a kis leány elébe. De mi történt? Az apró gyerekek, akik máskor szíves szavakkal, hizelegve, szeretettel fogadta kutya-barátját, szóltalanul haladt tova, talán észre se vevén a mellette ugrádozó állatot.

Valami motoszkálhatott az eszében; valami elfoglalta őt egészen. Az okos állat egy darabig csak igyekezett a figyelmet magára vonni, úgy, mint máskor. Meg-megállt a tovamonuló gyerekek mögött s várta, hogy visszatekint-e az reá. De nem tekintett, hanem sietve ment tovább s aztán eltűnt szegényes lakásuk kapujában.

Bizonyára nem tudta mire vélni Bodri ezt a viselkedést; felhegyezett fülét és farkát hát lekonyította, fejét lehajtotta és úgy somfordált be busan öljába. Voltak-e, lehetek-e ennek az állatnak a történetek felett gondolatai, érzései — én nem tudom, de hiszem, hogy voltak, lehetek. Hiszen az egész iskolai évben majdnem mindennap megisméltődött, megujult, megerősödött az ismertség, a vonzalom, a szeretet és ragaszkodás a leányka és az eb között. S ugyan mi is lehetett az oka a kis Bözsi leány mai részvétlenségének? Lássuk csak, talán megtudjuk.

Bözsike hazaérve jó estét kívánt édes anyjának, aki egy asztalnál, lámpás mellett kötögetett. Gyászos, szegényes ruha volt a halvány arczu asszonyon s a mikor a kis leányka karjait a kendőből kidugva s lábujj-hegyre állva megölelte és megcsókolta, érezni vélte, hogy az ajk forró, a kéz hideg. Hát bizony nem csak kinn, hanem a szobában is hideg volt, mert a kályhában nem égett a tűz, mint tavaly ilyenkor, s ime a kenyeren, melyet az édes anya a kendőből kibujtatott leánykájának szeretettel oda nyujtott, nem volt vaj, mint máskor.

Ám a kedves kis csöpség leányka szó nélkül harapott be mégis abba s jóízűen majszolta éppen, mikor mamája avval a kérdéssel fordult hozzá, hogy:

— Nos, kicsikém, miről beszélt ma, a karácsonyi szünidő kezdete előtti utolsó tanításon a tanító néni?

Bözsike lenyelte a falatját, aztán azt mondta, hogy:

— A Jézuskáról.

A szegény, halvány arczu asszony a feleletre csak egy fájdalmas sóhajással volt képes válaszolni.

— A Vargáék Sáríkája pedig azt mondta, folytatá vallomását Bözsi, hogy mihozzánk az idén alig ha eljön a Jézuska. Hát igaz volna-e ez, anyám?

Az édes anya letette erre a kötést, ölébe vette leánykáját s annak arczát, haját simogatva, bizony elég fájdalmas hangon mondta, hogy:

— Lásd, virágszálom, azt biztosan nem lehet tudni. Gondold csak meg, szívem, hogy sok, rengeteg sok gyermek van a világon, s hogy mennyit kell a Jézuskának futkosni, fáradni, különösen olyan rossz időben, a milyen most van. Bizony nem csuda, kis lányom, hogy a hóban, szélben ide-oda futkosó szegény Jézuska, itt-ott egy-egy gyerekhez el se jut.

Igy szólva a szerető anya, mit tudom én, talán a szegény Jézuska feletti szánalmában-e, de könybe lábadt szemekkel nézett gyermeke arczába, a kiből a hallottakra kifakadt a panasza, hogy:

— Hát akkor . . . akkor hiába voltam én jó egész esztendőben, hiába kaptam az iskolában csupa 1-eseket . . . hiába . . .

— Jaj, lelkem, gyermeke, szólalt meg újra nehéz érzéssel az anya és tette Bözsikét a földre, neked jónak kell lenned karácsonyi ajándék

nélkül is, hogy örömmel tekinthessen le reád az égből édes, jó apád, aki oly beteg volt, aki annyit szenvedett . . .

Es . . . és Bözsike nagyot sohajtva, letelepedett a sarokban álló gyerekasztalhoz, amelyen a könyve, palatáblája volt, és előszedegette ócska játékszereit.

Meg látszott az arcán, a homlokán, hogy erősen gondolkozik, tépelődik. A babájának bizony be van már törve az orra, de . . . de hát azért szép baba, jó baba, okos baba az. A képes könyve egy kissé megrongálódott, az igaz, de azért mind meg van még benne a sok szép, hasznos állat, a sok pompás, okos versecske.

A konyha-edényeiből is hiányzik ugyan egy-két darab . . . de hát egy tányérral, fedővel több, vagy kevesebb, úgy se valami nagy szerencsétlenség. Emiatt bizony nem volna érdemes a kis Jézuskának, ha csunya, rossz idő volna, a picziny lábacskaikat fásasztani, átáztatni a hóban, meghűteni a fagyban. Majd csak meg lesz ő ezekkel az ócska játékszerekkel is a jövő karácsonyig, és jó lesz ő ajándék nélkül is mindig. Hajh! pedig be szép is egy amolyan ragyogó karácsonyfa, tele jókkal, szépségekkel, ékességekkel, édességekkel.

Lehet-e csudálni, hogy a kis Bözsi az ő „ócskaságaival“ babrálva, nagyot sohajt, s úgy tekint fel édes anyjára, akinek az ajkait forróknak, kezeit olyan hidegeknek érezte az imént.

Igyekszik a csöpség háborgó lelke, vergődő szive megnyugodni . . . De hát hogyan . . . mikor ime ha a Jézuska el nem jön . . . hát . . . hát akkor az édes jó mama se kap meleg kendőt, pedig jaj be vékonyka az, amivel kijár . . . Ha a Jézuska el nem jön az idén . . . hát . . . czipőt se kap az édes mama, pedig ahun ni két lyuk is van az ócskán és mindenki láthatja, hogy bizony nagyon fázik szegény! Hogyne, hiszen fa sincsen a háznál! Jövel hát én kis Jézusom és bár csak az édes mamámnak hozzáál, bár csak neki küldjél egy meleg kendőt, meg egy nem lyukas czipőt!

Ez motoszkált a csöpség elméjében, amint ott csendesen játszadozott, aztán elszenderült, hogy kívánságait tovább álmodja. Es álmodá, hogy ha ő a Jézuskának egy szép levelet ír, hát az akkor eljön. Mosolyogva, derült arczczal ébredt fel hát másnap reggel édes anyja csókjára, aki vékonyka kendőjébe burkolózva, a piacra készült. Hogy aztán Bözsikét megmosdatta, megfésülte, felöltöztette s vaj nélküli kenyérral ellátta, megcsókolta s elment avval, hogy mindjárt visszajön, addig Bözsike vigyázzon a házra.

A csöpség elméjében még egyre, még erősebben mozgott most a gondolat, hogy titokban levelet ír a Jézuskának. Hiszen tud ő már írni szépen: a palatábla vonalain túl ő már nem megy betűivel . . . akár meg is próbálhatja. . . Hát ime, jól megy . . . ime kész is a palatáblára írt levél . . . csak el kell küldeni. De kitől, de hová? . . . Hát ott volna az öreg levélhordozó, aki a házhoz jár, az majd elviszi. . . Az ám, de a Jézuska az égben lakik, vagy ott járkál most a hó borította magas hegyek között, a hol a karácsonyfa terem . . . hogyan tudná oda elvinni az öreg postás bácsi, mikor folyton azon panaszkodik, hogy neki az urasági kastély egy emelete is sok már.

Hát ha ő maga vinné el a levelet oda ni, a magas karácsonyfa erdőbe, amely innét az ablakból amott a kastély mögött látszik. A kis Jézuska a Mikulással bizonyosan ott járkál most és szedi a karácsonyfát, hát ott rátalál ő a Bözsike levelére, ha azt a csöpség egy ilyen fa ágára felakasztja.

Már majd-majd neki is indult az utnak, de hogy édes mamáját jönni látta, elrejtette a beirt táblát a képes könyv alá s igyekezett izgatótságát leküzdeni.

A jó mama bizonyosan hiába járt, mert szeme ki volt sirva. Kihuzta a rozoga kaszten fiókját s kivett abból egy kopott, vékonyka karika gyűrűt és egy ezüst órát, amelynek furcsa tiki-taki hangját Bözsike, apja térdén ülve, még csak a mult évben is, annyiszor hallgatta,

— Hozok valamit neked is, kicsi leányom, szolt s ismét eltávozott, kétségtelenül, hogy nagy szükségében a magával vitt ékszereket elzalogosítsa.

Bözsike se gondolkozott soká. Szívéig nyillallott ez a dolog, tenni akart ő is az édes mamájáért valamit. Felkötötte hát kendőjét, keblébe tette beirt pala-tábláját és kiszaladt az utcára.

Amint a tisztartóék háza előtt sietve haladt, elébe állt a hűséges Bodri kutya, s majd ki bujt a bőréből örömeiben, hogy most Bözsike megszólította, s bozontos nagy fejét meg is simogatta.

— Gyere velem Bodri! — szolt a csöpség, s a nagy lompos állat ment is.

A kastély mellett befordultak az erdei utra s gyorsan haladtak a csipős hidegben fel a hegynek.

Már a hegy lábánál voltak, mikor Bözsi így szólott:

— Tudod-e, hogy nagyon elfáradtam, Bodri.

Az állat bizony nem értette a mondást s csak ment hiven a csöpség mellett tovább.

Már ott állt a leányka előtt a fenyves a maga kisebb-nagyobb karácsonyfaival. Gyenge czipőcskéjét, lenge ruhácskáját bizony erősen átjárta már a hideg, de meleget érzett kendője alatt, ahol a Józuskának irt levél volt elrejtve. Hatoltak beljebb-beljebb az erdőbe, míg végre egy törpe, nagyon bokros, hóval szépen zuzmarázott fa előtt Bözsike megállott.

— Ez lesz a legjobb — mondá, — ezt a kis Jézuska bizonyosan meg fogja tekinteni. Erre akasztom a levelemet, ő megfogja azt látni . . .

Fel is akasztotta a csöpség a palatáblát akasztójánál fogva a fa egyik galyára, aztán letérdelt a hóba, összetette a már hidegtől megémbereedett kezecskéit s úgy imádkozott.

— Jövel én kis Jézusom hozzánk is! . . .

A mint térdepléséből felkelt s megindult a gyorsan előre törtető Bodri után, valami szibbadást érzett a lábában. De új erőt adott neki a gondolat, hogy a Jézuska a levelet megkapja és aztán . . . aztán lesz az édes mamának új czipő, talán új meleg kendő is . . . talán valami Bözsikének is, a jó Bodri kutyának is . . .

Hanem a szibbadás csak nem állt ki a lábából, úgy, hogy egy havas fa-tönkre le kellett ülnie pihenni. . . .

Már alkonyodni kezdett. A nyugodni tévő nap itt-ott keresztül szűrődött még az erdő ritkásabb részein, de legtöbb helyén már sötét volt. Fenn a fák felett aludni tévő varjak káromgása hallszott. Szegény Bözsikét bizony a fáradság után elnyomta az álom erősen. Avagy talán a megfagyás veszélye környékezte? Bodri hiába nyalogatta a leányka hideg kezéit, hiába ránczígálta ruháját, kendőjét . . . úgy pihent ott lecsukott szemekkel, összezsugorodva a csöpség gyerek, mintha már is megvolna halva.

Pedig most élt csak igazán! Láta álmában a leáldozó naptól biborra festett eget, a fényárban úszó erdőt aranyos, ezüstös karácsonyfaival, s mintha langyos fuvalom szállt volna tova, oly enyhének érezte a levegőt. A magasban valahol zene csendült fel és látta a fát, amelyre levelét felakasztotta s látta, hogy megnyilt az ég és a kis Jézuska a szakálás Mikulással oda ment ahoz a fához, a palatáblát levette, olvasni kezdte, a fát kiemelte, Bözsikére pillantott szép két kék szemével s aztán megint tovább olvasott.

Oh, Istenem! a valóság ez, hiszen im ott van a Bodri is mellette.

Pedig dehogy volt ott!

Amint a csöpség gyerek az ő biztatásaira se nyitotta fel szemeit s nem állt lábra, bárhogy ránczigálta — neki vágott gyors futásban a legrövidebb utnak, egyenesen gazdája, a tisztartó elé. Annak elállt szemeszája, mikor a kutya rá-ráugrott, kabátjánál fogta, a kijárat felé szaladt s ismét vissza, panaszosan nyöszörögve és szűkülve.

Ép ekkor jött a cseléd a hirrel, hogy a Kántorné Bözsikéje elvesztet, hogy a szegény gyereket nem találják sehol.

A tisztartónak azonnal világosság gyult elméjében. A Bodri jó pajtása volt Bözsikének, sokszor látta őket együtt; a Bodrinak tudni kell, hová lett Bözsike, a Bodri tudja is, azért igyekszik gazdájával ezt az egész dolgot megértetni.

— Lämpást, lovat ide gyorsan, kiáltá s néhány percz mulva ott száguldott már Bodri nyomán az erdei uton fel a helyig, hol a boldogtalan gyerek álmódzott s már a megfagyáshoz volt közel.

Oda érve, belékapaszkodott az eb a leánya gunyájába s hangosan ugatva ébresztgette. De hiába: a tisztartónak, mint valami szobrocskát kellett Bözsit fel a nyeregbe bundája alá vennie s úgy hazavágtatnia.

Az oda hívott édes anya kezeit tördelve borult gyermeke tetemére, amely tetemben azonban, mint az orvos mondá, még volt élet. Hóval dörzsölték meg aztán Bözsikének hófehér testét, hogy fölmelegedjen; illatos szeszeket tartottak orra alá s mellecskáját gyöngéden dörzsöltették, hogy lélegzése jobban meginduljon, szivecskéje újra feldobogjon

És . . . megindult a lélegzése, érezhetően dobogott már áldott kis szivecskéje, — élt!

Oh, nem tudom én elmondani az örömet, amely az édes jó anyát erre elfogta, csak azt tudom, hogy örömeiben eszméletlenül roskadt reá csöpség gyermekére s magát is ágyba kellett nyugalomra lefektetni, hogy feleszméljen.

De hát mit keresett ott az erdőben a Bözsi gyerek, meg a Bodri kutya? A tisztartó nem nyughatott e kérdéstől. Ebét másnap maga mellé vette hát és kiment a tegnapi eset színhelyére.

A hófúvás itt-ott eltakarta ugyan a nyomokat, de azért látni lehetett hogy feljebb is járt a kis leány és az eb hiven ment is a nyomon el a törpe de lombos kis karácsonyfaig, melyen ott lógott a palatábla.

A tisztartó, e viharedzett ember szive nagyot dobbant. Levette a táblát és olvasá:

Nos, ugylátszik, hogy az égben is van posta, és a derék tisztartó aligha nem fel is adta e postára a Bőzsi palatáblára irt levelét, mert még az nap tűz gyúlt ki a szegény, boldogtalan özvegy szobájának kályhájában s mindennap megterült háromszor is a szerény asztal, szent karácsony estelén pedig kigyultak a törpe lombos fenyőfácskának sok minden jóval megrakott ágai között a színes gyertyácskák s ott lógott a meleg kendő és nem lyukas cipő is. A kastélynak jó lelkű urnője gondoskodott ezután a nagy szívű kis csöpség leánykáról és szegény, beteges mamájáról, hogy az Isten áldja is meg érte mind a két kezével!

S a Bodri kutya? Hajh, az volt még csak örömben, mikor kis pajtását immár boldognak látta. Iskola beálltakor ott lehzelt mindennap a kapuban és híven kísérgette ezután is a leánykát az iskolába és vissza.

Hát nem volt-e éppen olyan derék állat az a lompos kutya, mint a mily derék ember volt a jötevő.

Választmányi ülés.

Az országos állatvédő egyesület november hó 23-ikán választmányi ülést tartott. Máday Izidor elnök a megjelenésben akadályozva lévén, az ülést Montecuccoli Emma grófné elnök vezette. Jelen volt 20 választmányi tag.

Az igazgató-titkár jelentése szerint az egyesület a belügyminister úrtól engedélyt nyert arra, hogy építendő Állatvédő-háza javára országszerte adományokat gyűjthessen. A választmány ez engedélyért hálás köszönetet mondva, a gyűjtő-ívek kinyomatását és terjesztését határozza el.

A mult ülés óta lefolyt idő alatt, az ellenőrzést teljesítő egyleti tagok és a felügyelő, különösen a Lágymányoson folyt építkezéseknél, számos állatkínzási esetnek vették elejét, s ezen kívül 19 esetben tett az egyesület feljelentést állatkínzók ellen, egy esetben pedig magánvagyon rongálás czímen, a büntető bíróságnál. Jelenti az igazgató-titkár, hogy a tervbe vett Állatvédő-házra többen adakoztak, s hogy báró Kemény Árpádné e czélra ismét 200 koronát küldött. Előadja még, hogy az egyesületet utóbbi időben két napi lapban, tájékozatlan írók, megtámadták, s felolvassa a védekezést, mely az egyesület hivatalos lapjának 11-ik számában foglaltatik. Ezt a válaszmány zajos helyesléssel tudomásul veszi. Jelenti továbbá, hogy az egyesület irodalmi kiadványait a lefolyt időben is ingyen terjeszteni igyekezett, s hogy ajándék-könyvecske című kiadványának 4-ik évfolyama 35000 példányban a nyomda alul kikerült s elemi iskolás gyermekek közt ingyenes szétosztása megkezdett. E műből a földművelésügyi minister ur szétosztásra 1500 példányt kért, ami el is küldetett. Tudatja aztán, hogy állatvédelmi iskolai fali táblájának 2-ik, új kiadása készen van s csak sokszorosításra vár ugy, hogy 1902. év elején ingyen az is szétosztható lesz. A madárvédelem teréről jelenti, hogy a székesfőváros területén gondoskodott az egyesület a hasznos madaraknak télen való etetéséről, és hogy vidéki tagjai számára a földművelésügyi minister urtól kieszközölt Herman Ottónak a madarak védelméről írt nagybecsű könyvéből 167 példányt.

Az egyesület mentő kocsiját a jelentés szerint 8-szor vették igénybe sérült állatok szállítására.

A székesfőváros ebtartási szabályrendelete módosítás alatt levén, felkérte az egyesület a t. tanácsot, hogy majdan minél nagyobb számban nyomassa azt, hogy az ebvédjegyek kiszolgáltatásánál mihez tartás végett minden ebtulajdonosnak kézbesíthető legyen.

Jelenti még az igazgató titkár, hogy Szegeden a tervezett állatvédő egyesület ügyeit az ottani gazdasági egyesület vette kezébe, s hogy a Zólyomban tervezetten kívül, most Pozsonyban és Iglón is mozgalom indult meg ily ügyben. Végül tudatja, hogy Röck Szilárd sirhalmára az egyesület az idén is koszorút helyezett, hogy Etlényi Lajos, az egyesület alelnöke elhunyt, s hogy a gyászos házban Dr. Szalkay Gyula tisztb. alelnök emelkedett hangu szép beszédet tartott, az egylet pedig az özvegyhez részvét iratot intézett és küldöttségileg vett részt a temetésen.

Az igazgató-titkár indítványa folytán utasítja a válaszmány az egyesület vezetőségét, hogy még egy — lehetőleg egyenruhás felügyelő alkalmazása iránt tegyen kellő lépéseket s azok eredményét jelentse be, K. Nagy Sándor tb. elnök indítványára pedig elhatározza, hogy tudakozódásokat indít arra nézve, hogy van-e minden vármegyének ebtartási szabályrendelete, s ha szüksége mutatkoznék, lépést tesz, hogy ily szabályrendelete minden vármegyének legyen.

A Tóth Béla, kontra állatvédő egyesület-féle ügy.

Az „Állatvédelem“ f. évi 11-ik számában beszámoltam avval, hogy mit tett egyesületünk a Tóth Béla ur indokolatlan támadásával szemben. Avval a közleménnyel az ügy az egyesülef részéről — Tóth Béla urral szemben — egyelőre be van fejezve, s a felett a választmány, amelynek bejelentetett, napirendre is tért. Tóth Béla ur azonban levelet intézett hozzám, mint az „Állatvédelem“ szerkesztőjéhez, egy olyan hangu levelet, amely míg egyfelől tökéletesen jellemző egyesületünk ellen üres hólyagokat puffogtató írójára, másfelől olyan, amelyre azt mondják, hogy: nem szokás az ablakba tenni.

Hát én ezt a levelet megfelelő időben és alkalomkor mégis ablakba fogom tenni, addig azonban a magam és egyesületem védelmében, csak a következő tényállást terjesztem a nyilvánosság elé.

Tóth Béla ur visszataszító pökhendi nagyzással megtagad egyesületünkkel szemben minden összeköttetést, visszautasít minden érintkezést, s mint mondja, *nincs hatalom, amely felvilágosító irataink és nyomtatványaink elolvasására kényszerítse.*

Ha az apagyilkost és hazaárulót is kihallgatják előbb, s ha csakugyan bűnös, csak azután kötik fel, ugy az igazságosságnak különös formája lakik Tóth Béla ur lelkében, mert ő egy 1600 tagból álló testület felett vakon, süketen pálezzát tör, szentencziáját levelében arra alapítva, hogy hiszen ime az egyesületet Herman Ottó ur is megtagadta azért, mert az működésének előbbi irányától eltért, a humanizmus és tudomány teréről a reactio, a Kneippizmus, rossz verselés és antivivisectió terére lépett. Mert tehát Tóth urral ezidőszertel lehetetlen megértetni azt, hogy a dologban *fordult egyet a világ* azóta, amióta Tóth ur ilyen véleményt alkotott magának az orsz. állatvédő egyesület felől s hogy Herman ur manapság is *tagja az egyesületnek* s csak azt nem helyesli, hogy ezen egyesület bizonyos mértékig a vivisectio ellen van: Tóth Béla urnál több lépést annál kevesebbé teszünk, mivel hozzám intézett levelében arra kér, hogy becses iratainkat küldjük a lipótmezei országos intézetbe.

Mint hogy azonban Tóth Béla ur tudunkkal *még* nincsen ott, e kerésének ezidőszertel eleget nem tehetünk s ezt az egész ügyet — egyelőre legalább — befejezettnek kell nyilvánítanunk.

Monostori Károly.

K ü l ö n f é l é k.

A hiúság és a jótékonyosság. Bizonyos, hogy az igazi jótékony ember, minden egyéb utógondolat nélkül és jutalomra, hálára való számítás nélkül gyakorolja a jótékonyosság erényét s pl. az állatokra vonatkozó jótékonyosság gyakorlásában alig is vezetheti az embert pl. hiúság, hiszen az állat maga meg nem köszönheti, legtöbbször meg se hálálhatja és egyáltalán nem is hirdetheti azt a jó cselekedetet és annak eszközlőjét legtöbbször nem is ösmeri. Ám hogy a hiúság mire képes a jótékonyosság terén — európai adatoktól eltekintve — mutatja a következő tény.

A Rio de Janeiro-ban emelt egyik kórház homlokzatán a következő felírás olvasható: „Az emberi nyomoruságnak az emberi hiúság.”

Ennek a felírásnak a története az, hogy Don Pedro braziliai császár felhívást intézett népéhez, hogy adakozzanak egy, a fővárosban emelendő köz-kórház építésére. E felhívásnak azonban vajmi csekély eredménye lett. Fogta magát tehát a császár s kihirdette, hogy aki a jelzett célra 100.000 milreis-t ad, az báróságot, aki pedig 250.000-et ad, az grófságot nyer. És? ... És folyt erre a pénz özönével! A kórház el is készült csakhamar s ki volt tűzve a megnyitás napja, melyen nagy ember-tömeg jelent meg s feszült kíváncsisággal várta a hatalmas épület azon részének leleplezését, mely a szem elől el volt rejtve. Nos, a homlokzatról a lepel lehullott s ott kiabált aranybetűkben a felírás, hogy: „Az emberi nyomoruságnak az emberi hiúság!”

Hajh, bánnánk is mi állatvédők, ha tervbe vett Állatvédő-házunk is valami hasonló módon bár, de sikerülne! Mi mégis jobban szeretnők mielőbb azt írni annak a homlokzatára, hogy: „Az állatok védelmére emelte az emberi irgalmasság.” (i.)

20.000 tag! Ennyi ingyenes tagja van t. i. a newyorki állatvédő-egyesület nemrég megalakult u. n. ifjusági szervezetének, oda nem számítva a 21 éven felül levő fizető tagokat, s remélik, hogy rövid időn 100.000-re fog az felszaporodni.

Ezen szervezetnek tagjai irásos fogadást tesznek arra, hogy az állatokkal szemben jó indulattal lesznek s az egyesületet az állatok védelmében lehetőleg támogatják. A tagok — kabátba, vagy nyakkendőbe tűzhető — paizs alaku érez-jelvényt viselnek.

Hasonló intézkedést tervez Bpsten az országos állatvédő egyesület is és az ajándékkönyve 5-ik évfolyamának kiadása alkalmával, tehát körülbelül egy év múlva indítja meg a mozgalmat, a mondott könyvecskehez mellékelvén az ifjusághoz intézett felszólítást. (m-k)

Kérelem a fuvaros urakhoz!

Felkérjük a székes fővárosban fuvarozókat, hogy saját érdekükben már, sziveskedjenek a téli sikos utakra küldött lovaikat éles sarku patkókkal ellátni, hogy elejét vegyék avval egyfelől a kisikamodásoknak és felbukásoknak, másfelől pedig hogy megkönnyítsék állataiknak a munkát s kérjük még, hogy a fellágyult mélyebb és meredek utakon, sziveskedjenek kisebb terhet rakni a járműre, mert a legtöbb lókinzás a tulterhelés következménye.

Az orsz. állatvédő egyesület.

Hirlapok

26.336